

OBYWATELSKI
KOMITET
ODBUDOWY
ZAMKU
KRÓLEWSKIEGO
W WARSZAWIE

Biuletyn ZAMEK

1 czerwca 1974 r.

Nr 11/115/ Rok IV

Warszawa, dnia

Plac Zamkowy 10, tel. 31 66 99, 31 04 00

Bol. 1091. m. st. W-wa
1974 r. 161

NOWE ODKRYCIA ARCHEOLOGÓW

Prowadzone od czterech lat prace archeologiczne stale wzbogacają wiedzę o dziejach Zamku i jego dawnej etapowej rozbudowie. Dotychczasowe badania archeologów na 24 zaplanowanych stanowiskach wykopaliskowych i 50 punktach tak zwanego pogotowia obserwacyjno-badawczego robót ziemnych przyniosły już w efekcie znalezienie ponad 250 tys. różnych dokumentów archeologicznych poddawanych obecnie badaniom. Sporządzono już 5 tys. zdjęć fotograficznych 2,5 tys. rysunków i dokumentów opisowych.

W maju w czasie robienia wykopów dla sieci wodociągowo-kanalizacyjnej natrafiono na narożniku ulicy Świętojańskiej na resztki murów zasypanych piwnic domów wyburzonych w latach 1817 - 1818, kiedy to plac Zamkowy uzyskał obecny kształt. W jednej z piwnic stojącego tam wówczas domu rodziny Plochoc-kich, dokonano bardzo ciekawego odkrycia zsypiska kafli piecowych. Z zachowanych przekazów sędzi się, że są to kafle z dużego pieca komnaty I piętra kamienicy, zbudowanego z dobieranych kafli z trzech innych pieców z końca XVII wieku. Znaleziono 14 całych dobrze zachowanych kafli oraz masę potrzaskanych, z których będzie można złożyć sporo dalszych kafli. Większa część malowanych kafli przedstawia nasze ptaki i zwierzęta leśne, chociaż nie brak i lwów. Inne przedstawiają na tle krajobrazu pasterzy, strojne damy i galantów. Drugi typ kafli pochodzący z dwóch dawnych wytwórni warszawskich, zdobią pasy, kolumnienki i wieńce z niebieskich kwiatów.

Natrafiono również na resztki fundamentów bramy zamykającej Działziniec Trójkątny od strony utworzonego placu Zamkowego oraz na dalsze ślady XVIII-wiecznego ujęcia wodnego dla Zamku. Znany archeologom kanał przechodził przez działziniec przy skrzydle północnym, po czym woda wpływała ze skarpy wiślanej.

W tym samym wykopie przy narożniku ul. Świętojańskiej odkryto ostatnio ciekawy fragment muru gotyckiego z przełomu XIV i XV wieku ze znajdującymi się na nim resztkami fundamentu domu wyburzonego w XIX wieku. Na podstawie historycznych przekazów ustala się obecnie pochodzenie tej budowli gotyckiej.

Jednocześnie zespół archeologów prowadzi stałą obserwację warstw ziemi na wykopach instalacyjnych przed Arkadami Kubickiego, w ogrodach zamkowych i na wschodniej stronie Bacciarellówki.

UCZESTNICZĄ W ODBUDOWIE ZAMKU

Załoga odbudowująca Zamek liczy obecnie ponad 300 pracowników zatrudnionych przez Kierownictwo Odbudowy Zamku Przedsiębiorstwa Państwowego Pracowni Konserwacji Zabytków. Jednocześnie współuczestniczy w odbudowie szereg przedsiębiorstw różnych branż ze stolicy i kraju. Część z nich zatrudnia na Zamku stałe brygady i zespoły specjalistyczne.

Montażysty "Mostostalu", których dziełem są stalowe konstrukcje dachów, kończą obecnie montowanie wież i wieżyczek. Kamieniarze z Warszawskich Zakładów Kamienia Budowlanego wykonują gzymsy wieńczące i obramowania drzwi na elewacjach wszystkich skrzydeł Zamku.

Pracownicy Przedsiębiorstwa Robót Elektrycznych zakładają instalacje odgromowe na dachach oraz wewnętrzną i zewnętrzną sieć elektryczną. Przedsiębiorstwo Robót Instalacji Sanitarnych założyło rury żeliwne odprowadzające wody z dachów, a ekipa Przedsiębiorstwa Instalacji Przemysłowych przystąpiła do montażu kanałów klimatyzacyjnych we wnętrzach zamkowych. Poważne zadania realizują brygady miejskich przedsiębiorstw instalacyjnych oraz robót wodociągowo-kanalizacyjnych, układających w kanałach podziemnych sieć rur doprowadzających energię cieplną i wodę na Zamek.

Dużym wkładem pracy w dotychczasową odbudowę Zamku poszczycić się już może Przedsiębiorstwo Zaopatrzenia Budownictwa Warszawy dostarczające na plac budowy wszystkie niezbędne materiały. Podkreślić tu trzeba, że Cementownia Warszawska przez cały czas zaopatruje budowę w cement z dodatkowej produkcji ponad swój plan przewidzianej dla całej Warszawy. Pracujące żurawie wieżowe, betoniarki, różne maszyny i sprzęt budowlany pochodzą z Przedsiębiorstwa Gospodarki Maszynami, a warszawski "Transbud" dowozi wszystkie materiały oraz wywozi z budowy gruz, odpadki i dostarcza sprzęt transportu wewnętrznego.

Poza tym pracują na Zamku pomniejsze firmy specjalistyczne, których liczba w miarę postępu robót we wnętrzach zamkowych będzie się stale powiększała.

Na szczególne podkreślenie i uznanie zasługuje tu fakt, że współpracujące przedsiębiorstwa wniosły już w odbudowę Zamku w stanie surowym poważny wkład nieodpłatnej pracy społecznej wartości wielu milionów złotych.

SZCZODRE DARY

Barbara Buch, zamieszkała w Świdrze k. Warszawy przekazała na Zamek szczodry dar w postaci rodzinnej biżuterii, składającej się z 26 sztuk różnych złotych przedmiotów zdobionych szlachetnymi kamieniami. Znajduje się wśród nich 11 pierścionków, 4 obrączki ze złota dukatowego, brosze, medaliony, kolczyki, 2 monety złote 5 rublowe, zegarek ze złotym łańcuchem itp.

82-letnia Barbara Buch jest wdową po Edmundzie Buchu, rewolucjoniście z 1905 r. działającym na terenie Łodzi, którego bezpośrednim dowódcą był Józef Montwiłł-Mirecki. Przekazując pamiątki rodzinne - za pośrednictwem przedstawicieli Związku Bojowników o Wolność i Demokrację Koło w Świdrze-p. Buch oświadczyła, że tym darem na Zamek spełnia życzenie nie żyjących rodziców, siostry i męża. Ofiarodawczyni znała dobrze dawną Warszawę zwiedzała często Zamek i interesuje się jego odbudową.

Dar przekazano do depozytu zamkowego w Skarbcu Narodowego Banku Polskiego.

x x x

Tomasz Pątkowski zam. w Glasgow Wielka Brytania ofiarował na Zamek w trzech wpłatach za pośrednictwem Szkockiego Komitetu Odbudowy Zamku Królewskiego łączną kwotę 200 funtów. T. Pątkowski liczy ponad 80 lat, jest ociemniały i żyje z zasiłku. Godne jest podkreślenie, że przekazane pieniądze na odbudowę ogólnonarodowego zabytku są jego oszczędnościami życiowymi.

11 MILIONÓW Z TOTO-LOTKA

5 maja br. odbyło się czwarte doroczne ciągnięcie Sportowego Totalizatora na odbudowę Zamku. Dochód z 13,7 mln zakładów wyniósł ponad 11 milionów zł. Nagrodę dodatkową domek jednorodzinny w Warszawie na Zaciszu wylosował Władysław Kurek zam. w Tychach woj. katowickie.

Z RÓŻNYCH STRON ŚWIATA

Wpłaty zagraniczne

z USA: Adam Myszkowski Chicago - 100 dol., Krystyna Sowińska, Brooklyn, N.J. - 100 dol., Wacław Roman, South Bend, Ind. - 10 dol., Antoni Grajewski, Monteceno N.J. - 2.000 zł, Elżbieta i Tadeusz Sulikowscy, Trenton - 1000 zł,

z Kanady: Jerzy Łompierz z Oshawy - 10 dol.,

z Belgii: H. Steinbrechr, Epinois - 66 fr.b.,

z NRF: Polski Związek Inwalidów Wojennych w Niemczech - 500 mk., Karl Krake, Wiepenkathen - 30 dol., Józef Miazga, Schrinagen - 20 mk., Cecylia Górna i Marta Gołąb z Lubeki - 544,88 franków,

z Włoch: ks. Franciszek Mączyński z Rzymu - 150 dol.,

z W. Brytanii: pułk. Bernard Drzyzga Shorehen - 5 funtów,

W Krzemień, Southall - 5 funtów, S. Schonbrenner z Londynu - 10 funtów, L. Oleszczuk, Essex, Włodzimierz Berent, Niagara - 1 funt,

z Australii: S.Jagiełło, kolektor funduszu Grupy Tanecznej
"Mazowsze" w Zachodniej Australii - 10 funtów,

z kraju: Maria Połomska z Warszawy - 200 dol, Stowarzyszenie
Ziemi Chełmskiej - 5 dol,

DARY PIENIEŻNE

Ostatnio powiadomili m.in. o wpłatach na fundusz odbudowy
Zamku lub wpłacili w biurze Komitetu następujący ofiarodawcy:

z Warszawy:

- 37.217 zł załoga Zakładów Wytwórczych Lamp Elektrycznych
im. Róży Luksemburg, Kombinat Techniki Świetlnej "Polam",
- 10.000 zł Rzemieślniczy Dom Towarowy, ul. Słoneczna 35,
- 2.500 zł przekazana przez Wydział Kultury i Sztuki Urzędu
m.st. Warszawy zgodnie z wolą zmarłej Marii Wyszackiej,
- 1.500 zł Klub Międzynarodowej Prasy i Książki - Ściana
Wschodnia ze sprzedaży tomików poetyckich "Generacje",

z kraju:

- 15.000 zł Kombinat Obrabiarek i Narzędzi do Obróbki Plas-
tycznej "Pomar-Plaso" w Częstochowie,
- 7.722 zł Zakłady Sprzętu Mechanicznego w Ostrowi Wlkp.
ze sprzedaży złomu,
- 5.000 zł Krakowska Spółdzielnia Mleczarska - dotacja,
- 3.000 zł Fabryka Papieru w Rudawie ze sprzedaży złomu,
- 3.935 zł absolwenci Technikum Mechanicznego w Nysie
z okazji zjazdu koleżeńskiego,
- 300 zł Barbara Jawornicka, Zielona Góra,
- 300 zł Wacław Arcimowicz Wrocław,
- 200 zł Wanda Kornberger, rencistka Kraków,
- 940 zł pracownicy "Mines" - Eksploatacja i Przerób Surowców
Mineralnych w Skarżysku,
- 980 zł Spółdzielnia Inwalidów, "Zawrat" w Zakopanem
miesięczna składka pracowników,
- 1.500 zł Przedsiębiorstwo Budownictwa Rolnego Włocławek
z dostarczonego złomu,
- 5.000 zł Biuro Projektowo-Badawcze Budownictwa Ogólnego
"Miastoprojekt" - Białystok,

- 2.400 zł załoga Goleniowskiej Fabryki Opakowań Blaszanych,
- 1.528 zł Włókiennicza Spółdzielnia Pracy, "Czyn Majowy" w Bełchatowie - kolejny dar pracowników,
- 1.814 zł Mikołaj Paderewski, rencista z Białegostoku,
- 1.200 zł Związek Drobnych Hodowców Inwentarza Koło Powiatowe w Kutnie,
- 572 zł Oddział "Społem" w Oleśnicy - miesięczna składka pracowników,
- 400 zł lek.den. Maria Furtak - z Gorlic - nagroda,
- 1.659 zł Piotrkowskie Przedsiębiorstwo Budowlane - miesięczna składka pracowników,
- 2.288 zł pracownicy "Społem" WSS Oddział Kielce,
- 780 zł Okręgowe Przedsiębiorstwo Geodezyjno-Kartograficzne w Gdańsku - miesięczna składka,
- 3.601 zł pracownicy Fabryki Wyrobów Runowych "Borunia" w Białymstoku,

młodzież:

- 1.000 zł uczniowie klasy III b Liceum Ogólnokształcącego w Pinczowie,
- 1.979 zł uczniowie Zakładów Przemysłu Metalowego H.Ciegielski w Poznaniu,
- 1.000 zł Szkolne Koło Krajoznawczo-Turystyczne Zasadniczej Szkoły Odzieżowej nr 1 w Krakowie,
- 223,40 zł Klasa IIc Szkoły Podstawowej pow. Tychy,
- 776,50 zł Szkoła Podstawowa nr 57 w Poznaniu,
- 161,60 zł klasa IIb Szkoły Podstawowej nr 3 im.Kopernika w Mogilnie,
- 280 zł klasa IVa Szkoły Podstawowej nr 1 w Łędzinach im. K. Miarki,
- 1.000 zł uczniowie klasy V Technikum Rolniczego w Marianowie,
- 105 zł klasa Ib Zasadniczej Szkoły Wikliniarskiej w Książomierzu pow. Kraśnik Lub,
- 700 zł Spółdzielnia Uczniowska przy Zasadniczej Szkole Odzieżowej w Nowym Mieście n/Pilicą,
- 788 zł Zasadnicza Szkoła Zawodowa Zarządu Portu
Gdańsk - Nowy Port,

Na konto krajowe w PKO do dnia 27 maja 1974 r.
wpłynęło 426.646,341,36 złotych
Na konto dewizowe w Banku PeKaO - 420.273,36 dolarów

NUMERY KONT

Obywatelski Komitet Odbudowy Zamku Królewskiego w Warszawie
PKO I Oddział Warszawa Nr 1 - 9 - 122.122.
Oprocentowane konto dewizowe Banku PeKaO nr E - 100700.

BIULETYN ZAMEK

Wydawca: Obywatelski Komitet Odbudowy Zamku Królewskiego
w Warszawie.
Adres Redakcji: siedziba OKOZK, Plac Zamkowy 10, tel. 310-400.
Redaguje: Bernard Kiser.
Druk: Polska Agencja INTERPRESS, ul. Bagatela 12
w czynie społecznym.